

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001
Тел.: +380 44 278-37-23, факс: +380 44 271-17-83
E-mail: themis@minjust.gov.ua
<http://www.minjust.gov.ua>
Код ЄДРПОУ 00015622

Марчук А.

[foi+request-15500-e50ed01a@
dostup.pravda.com.ua](mailto:foi+request-15500-e50ed01a@dostup.pravda.com.ua)

~~21.12.2016~~ № ~~45578/ПІ-М-2275/11~~

На № ~~ПІ-М-2275~~ від 29.11.2016

Міністерство юстиції розглянуло Ваш інформаційний запит на отримання публічної інформації від 28 листопада 2016 року стосовно виконання Міністерством юстиції України завдань щодо виконання Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015-2017 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 265 (далі – Програма), та в межах компетенції повідомляється про таке.

Забезпечення виконання рекомендацій Групи держав проти корупції (GRECO) в частині встановлення обмежень і забезпечення прозорості та підзвітності фінансування політичних партій і виборчих кампаній, запровадження прямого державного фінансування діяльності політичних партій, затвердження плану заходів щодо реалізації закону із залученням представників політичних партій та громадськості

08 жовтня 2015 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання і протидії політичній корупції» (проект Закону внесений народними депутатами України Луценком Ю.В., Лещенком С.А. та іншими, реєстр. № 2123а від 19 червня 2015 року), основним завданням якого є зменшення ризиків політичної корупції шляхом внесення комплексних змін до законодавства України у сфері фінансування політичних партій та передвиборної агітації.

04 грудня 2015 року було видано доручення Прем'єр-міністра України за № 47369/2/1-15 щодо виконання центральними органами виконавчої влади та іншими державними органами положень підпунктів 1, 2 пункту 6 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання і протидії політичній корупції».

Оскільки відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання і протидії політичній корупції» більшість його положень (у тому числі нормативно-правове забезпечення) мають бути реалізовані Центральною виборчою комісією, Національним банком України, Рахунковою палатою, Національним агентством з питань запобігання корупції, Міністерство юстиції у листі до Кабінету Міністрів України зазначило, що Міністерство забезпечить реалізацію згаданого Закону в межах визначених повноважень.

Розроблення планів заходів з реалізації Закону України «Про державну службу»

046323

Відповідальними за виконання цього заходу визначено Національне агентство України з питань державної служби, Міністерство юстиції, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства.

Разом з тим центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері державної служби, є Національне агентство України з питань державної служби, яке відповідно до покладених на нього завдань узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до її компетенції, розробляє пропозиції щодо його вдосконалення та внесення в установленому порядку проектів законодавчих актів, актів Президента України та Кабінету Міністрів України на розгляд Кабінету Міністрів України (пункт 1 та підпункт 1 пункту 4 Положення про Національне агентство України з питань державної служби, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 жовтня 2014 року № 500).

Щодо розроблення проекту закону стосовно регулювання порядку проведення перевірки на доброчесність осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, проведення громадського обговорення проекту закону та забезпечення проведення його міжнародної експертизи, сприяння прийняттю закону Верховною Радою України

З метою забезпечення підготовки законопроекту щодо регулювання порядку проведення перевірки на доброчесність осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування Міністерством юстиції у листопаді 2014 року проведено фахові консультації з представниками Національного центру по боротьбі з корупцією Республіки Молдова.

Міністерство юстиції відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 року № 1346 "Про направлення центральними органами виконавчої влади законопроектів до міжнародних організацій" за рішенням Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2015 року надіслало проект Закону України "Про перевірку на доброчесність" до Міністерства закордонних справ для подальшого невідкладного направлення до Європейської Комісії "За демократію через право" (Венеціанська комісія) для отримання висновку щодо відповідності законопроекту європейським стандартам та цінностям (лист від 07 серпня 2015 року № 11-26/1182).

Крім того, Міністерство юстиції звернулося також до Ради Європи з проханням щодо проведення незалежної експертизи законопроекту в частині узгодження передбачених ним механізмів з кращими міжнародними, у тому числі європейськими, практиками із забезпечення належних гарантій дотримання прав і свобод людини (лист від 07 серпня 2015 року № 11-41/1179).

01 жовтня 2015 року в Міністерстві юстиції України відбулась робоча зустріч з експертами Венеціанської комісії, на якій було обговорено вказаний проект Закону.

Додатково інформуємо, що 23-24 жовтня 2015 року у Венеції відбулась 104-та пленарна сесія Європейської комісії "За демократію через право" (далі – Венеціанська комісія), під час якої разом з іншими документами було розглянуто і затверджено проміжний висновок (CDL-AD(2015)031) Венеціанської комісії щодо проекту Закону України "Про перевірку на доброчесність", підготовлений на основі коментарів пана Бартоле (заступник члена Венеціанської комісії від Італії), пані Білкової (член Венеціанської комісії

від Чеської Республіки) та пана Папуашвілі (члена Венеціанської комісії від Грузії).

Наприкінці грудня 2015 року завершено переклад цього висновку.

Прийняття цього Закону надасть можливість проведення перевірки на добросовісність публічних службовців та визначити чітку процедуру її проведення, що стане дієвим превентивним антикорупційним механізмом і одним із важливих елементів побудови добросовісної та професійної публічної служби.

При цьому повідомляємо, що висновок Венеціанської комісії щодо проекту Закону України "Про перевірку на добросовісність" в цілому носить позитивний характер, а вказаний проект розглядається як крок до міжнародних стандартів у сфері запобігання і боротьби з корупцією.

Разом з тим до Міністерства юстиції (листом від 09 вересня 2016 року № 311/14-628-1499) від Міністерства закордонних справ надійшов посібник та модельний проект закону з питань перевірки на добросовісність на англійській мові, підготовлений у рамках регіонального проекту «Боротьба проти корупції та впровадження демократичного урядування/боротьба проти відмивання коштів», що реалізується за сприяння Рамкової програми співробітництва ЄС-Рада Європи на 2015 – 2017 рр.

На сьогодні вказані матеріали використовуються під час доопрацювання проекту Закону України «Про перевірку на добросовісність» з урахуванням висновку Венеціанської комісії.

Затвердження на основі результатів аналізу ефективності проведення антикорупційної експертизи нової редакції методології проведення антикорупційної експертизи та забезпечення її періодичного перегляду, запровадження проведення спеціального навчального курсу з питань проведення антикорупційної експертизи

Відповідно до положень частин першої та другої статті 55 Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон) з метою виявлення в чинних нормативно-правових актах та проектах нормативно-правових актів факторів, що сприяють або можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень, розроблення рекомендацій стосовно їх усунення проводиться антикорупційна експертиза.

Обов'язкова антикорупційна експертиза здійснюється Міністерством юстиції України, крім антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів, внесених на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України, яка здійснюється комітетом Верховної Ради України, до предмета відання якого належить питання боротьби з корупцією.

Міністерство юстиції України визначає порядок і методологію проведення ним антикорупційної експертизи, а також порядок оприлюднення її результатів.

Так, на сьогодні Методологія проведення антикорупційної експертизи затверджена наказом Міністерства юстиції України від 23 червня 2010 року № 1380/5 та є рекомендованою до застосування державним органам, органам влади Автономної Республіки Крим, органам місцевого самоврядування при підготовці проектів нормативно-правових актів.

Водночас необхідно зазначити, що Методологія містить не вичерпний, а лише примірний перелік типових видів, критеріїв та способів оцінки, а також способів виявлення та усунення корупціогенних факторів у нормативно-

правових актах та проектах нормативно-правових актів, тому на сьогодні Міністерство юстиції доопрацьовує зміни до Методології проведення антикорупційної експертизи з метою удосконалення її положень.

Представники Міністерства юстиції регулярно беруть участь у заходах щодо обговорення розвитку антикорупційної політики в Україні та обміну досвідом, зокрема, у сфері проведення антикорупційної експертизи.

Крім того, періодично працівниками профільного Департаменту Міністерства юстиції проводяться лекції з питань антикорупційної експертизи для працівників юридичних служб Міністерств, інших центральних органів виконавчої влади

Визначення за результатами реалізації пілотних проектів доцільності передачі органам місцевого самоврядування повноважень з надання базових адміністративних послуг, зокрема щодо реєстрації місця проживання та видачі документів, що посвідчують особу, реєстрації суб'єктів господарювання та прав на нерухоме майно, реєстрації транспортних засобів та видачі посвідчень водія

Відповідальними за виконання цього заходу визначено Міністерство юстиції, Міністерство внутрішніх справ, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади.

Водночас інформуємо, що протягом 2015 року проект Закону України двічі подавався на розгляд Кабінету Міністрів України (листи Мін'юсту від 12 січня 2015 року № 7.1-9/147 та від 06 серпня 2015 року № 9602-0-4-15/7.1), але листами першого заступника Міністра Кабінету Міністрів України від 31 березня 2015 року № 5109/0/2-15 та заступника Міністра Кабінету Міністрів України від 02 вересня 2015 року № 14744/0/2-15 повертався Міністерству юстиції із дорученням щодо необхідності узгодження законопроекту з усіма заінтересованими центральними та місцевими органами виконавчої влади, Державною регуляторною службою, всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування (пункт 48 протоколу № 23 засіданні Урядового комітету з питань економічного розвитку та європейської інтеграції 14 серпня 2015 року).

Аналіз отриманих від заінтересованих органів позицій щодо проекту Закону України засвідчив низку зауважень концептуального характеру, наслідком чого стала подальша робота над положеннями законопроекту.

Разом з тим з метою виконання програмних документів, якими передбачено проведення реформування державного управління, зокрема, Стратегії сталого розвитку «Україна — 2020», схваленої Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5, Програми діяльності Кабінету Міністрів України, схваленої Постановою Верховної Ради України від 11 грудня 2014 року № 26-VIII, Плану заходів з виконання програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку «Україна-2020» у 2015 році, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 04 березня 2015 року № 213, зважаючи на необхідність системного реформування державного управління України, потребу, зокрема, у підвищенні обізнаності державних службовців щодо принципів, прав та обов'язків органів виконавчої влади та юридичних і фізичних осіб в межах адміністративної процедури, Міністерством юстиції на виконання низки доручень здійснювалась робота щодо розробки проектів Стратегії реформування державного управління України на 2016—2020 роки та Плану заходів з її реалізації.

Так, проектом зазначеного Плану пропонувалось передбачити заходи, спрямовані, зокрема, на здійснення аналізу положень чинного законодавства у сфері адміністративних процедур, систематизацію законодавства, що містить положення, які регулюють адміністративні процедури, результатом чого має стати внесення на розгляд Кабінету Міністрів України узгодженого проекту Закону, а також проведення інформаційних заходів та навчання державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування щодо реалізації закону про адміністративну процедуру.

У зв'язку з викладеним Міністерство юстиції звернулось до Кабінету Міністрів України (лист від 09 березня 2016 року № 7629/835-1-4-16/7.1) з проханням відкласти строк внесення проекту Закону на розгляд Уряду до затвердження проекту Стратегії та здійснення всіх організаційних заходів, які пропонуються проектом Плану заходів з реалізації Стратегії реформування державного управління України на 2015 – 2020 роки та про хід роботи та стан підготовки проекту Закону інформувати Кабінет Міністрів України щоквартально.

Дорученням Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. від 27 квітня 2016 року № 3258/43/1-16 Міністерству юстиції доручено забезпечити щоквартальне інформування Кабінету Міністрів України про стан підготовки відповідного законопроекту.

З метою щоквартального інформування Міністерством юстиції (лист від 30.06.2016 № 22426/4484-0-4-16/7.1) Кабінет Міністрів України поінформовано, що розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 червня 2016 року № 474 «Деякі питання реформування державного управління України» схвалено Стратегію реформування державного управління України на 2016 – 2020 роки (далі – Стратегія) та затверджено План заходів з реалізації Стратегії реформування державного управління України на 2016 – 2020 роки (далі – План заходів).

В рамках виконання завдання щодо систематизації правил загальної адміністративної процедури з гарантіями відповідно до Принципів державного управління (SIGMA) передбачено, зокрема, розроблення і подання Кабінетові Міністрів України законопроекту про адміністративну процедуру зі строком виконання – *III квартал 2018 року (підпункт 2 пункту 22 Плану заходів)*.

Разом з тим відповідно до підпункту 1 пункту 22 Плану заходів Міністерству юстиції разом із заінтересованими органами встановлено завдання стосовно систематизації законодавства, що містить положення, які регулюють адміністративні процедури зі строком виконання – *II квартал 2017 року*.

З метою належного виконання встановлених завдань у Міністерстві юстиції розпочато роботу із залучення заінтересованих органів та отримання від них інформації для визначення законодавства, що містить положення, які регулюють адміністративні процедури, та його систематизації.

Зокрема, Міністерство юстиції звернулось до членів робочої групи з розробки законопроекту про адміністративну процедуру (утвореної наказом Міністерства юстиції від 11 липня 2013 року № 675/7) з проханням надати пропозиції стосовно визначення структури аналітичного звіту щодо стану чинного законодавства у розрізі вже існуючого правового регулювання адміністративних процедур, а також основних питань, які мають бути в ньому висвітлені.

Листом Міністерства юстиції від 10 жовтня 2016 року № 34600/4484-0-4-16/7 поінформовано Кабінет Міністрів України про стан підготовки проекту Закону України.

Проведення аналізу світового досвіду щодо поширення на посадових (службових) осіб на державних, комунальних підприємствах, у господарських товариствах (у яких державна частка перевищує 50 відсотків) вимог Закону України "Про запобігання корупції" щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, фінансового контролю, розроблення відповідного законопроекту та подання його до Кабінету Міністрів України та сприяння прийняттю закону Верховною Радою України.

Відповідальним за виконання цього заходу визначено Національне агентство з питань запобігання корупції.

Національне агентство визначено як центральний орган виконавчої влади із спеціальним статусом, що забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику.

Забезпечення підготовки державної програми з реалізації стратегії реформування сектору юстиції до 2019 року та подання його до Кабінету Міністрів України

Указом Президента України від 20 травня 2015 року № 276 схвалено Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки, яка нині є дорожньою картою судової реформи на період до 2020 року.

Метою зазначеної Стратегії є визначення пріоритетів реформування системи судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів задля практичної реалізації принципу верховенства права та забезпечення функціонування судової влади, що відповідає суспільним очікуванням щодо незалежного та справедливого суду, а також європейським цінностям та стандартам захисту прав людини.

Основними напрямками реформування системи правосуддя цією Стратегією визначено:

- підвищення професійного рівня суддів;
- забезпечення прозорості їх діяльності, в тому числі шляхом удосконалення процесуальних інструментів;
- посилення гарантій адвокатської діяльності та забезпечення доступності безоплатної правової допомоги;
- реформування системи виконання судових рішень з метою підвищення ефективності виконавчого провадження;
- приведення повноважень та діяльності органів прокуратури до європейських стандартів.

Пунктом 3 зазначеного Указу Президента України Кабінету Міністрів України доручено визначити механізм впровадження Плану дій щодо реалізації положень Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки.

На виконання зазначеного пункту Указу Президента України Міністерством юстиції України підготовлено відповідний проект розпорядження Кабінету Міністрів України та направлено на розгляд Уряду.

19 серпня 2015 року на засіданні Уряду прийнято розпорядження Кабінету Міністрів України № 864 «Про визначення механізму впровадження

Плану дій щодо реалізації положень Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки».

Забезпечення проведення моніторингу реалізації Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення кінцевих вигодоодержувачів юридичних осіб та публічних діячів"; подання пропозицій щодо удосконалення законодавства у цій сфер

Відповідальним за виконання цього заходу визначено Національне агентство з питань запобігання корупції.

Удосконалення законодавства щодо виявлення, розслідування корупційних злочинів та конфіскації злочинних активів:

забезпечення розроблення методичних матеріалів щодо розшуку, арешту, конфіскації доходів від корупційних злочинів, їх повернення в Україну, здійснення міжнародної співпраці із зазначених питань, забезпечення проведення для працівників органів системи кримінальної юстиції спеціальних тренінгів з питань ефективного розшуку, арешту, конфіскації доходів від корупційних злочинів, їх повернення в Україну, здійснення міжнародної співпраці; забезпечення проведення для працівників органів системи кримінальної юстиції спеціальних тренінгів з питань ефективного розшуку, арешту, конфіскації доходів від корупційних злочинів, їх повернення в Україну, здійснення міжнародної співпраці

10 листопада 2015 року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» (далі – Закон України), проект якого був внесений Кабінетом Міністрів України.

Підготовка проекту цього Закону здійснювалась Міністерством юстиції спільно з Генеральною прокуратурою України за участю представників громадянського суспільства, зокрема експертів ініціативи «Реанімаційний пакет реформ», і за підтримки проекту Організації економічного співробітництва та розвитку з протидії корупції в Україні в рамках діяльності вказаної міжвідомчої робочої групи, до складу якої входять, зокрема, представники Адміністрації Президента України, Міністерства внутрішніх справ та Служби безпеки України.

24 лютого 2016 року Кабінетом Міністрів України утворено Національне агентство з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (*постанова № 104*).

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07 грудня 2016 р. № 924-р призначено голову Національного агентства з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.

До функцій Національного агентства Законом України віднесено, зокрема, проведення аналізу статистичних даних, результатів досліджень та іншої інформації про виявлення, розшук та управління активами, підготовка пропозицій щодо формування та реалізації державної політики у сфері виявлення, розшуку та управління активами, розроблення проектів нормативно-правових актів з цих питань, здійснення співробітництва з органами іноземних держав, до компетенції яких належать питання щодо виявлення, розшуку та управління активами, іншими компетентними органами іноземних держав, відповідними міжнародними організаціями, надання роз'яснень, методичної та консультаційної допомоги слідчим, детективам, прокурорам та суддям з питань,

пов'язаних з виявленням, розшуком, проведенням оцінки та управління активами.

З урахуванням наведеного у листі від 06 квітня 2016 року № 11607/5741-0-4-15/11 адресованому Кабінету Міністрів України, Міністерством юстиції зазначено про необхідність врахування при виконанні заходу з розроблення методичних матеріалів щодо розшуку, арешту, конфіскації доходів від корупційних злочинів, їх повернення в Україну та здійснення міжнародної співпраці з цих питань, компетенції новоствореного Національного агентства та його повноважень щодо врегулювання зазначених питань.

У зв'язку з цим визначення доцільності, актуальності та способу реалізації зазначеного заходу буде здійснено після початку функціонування Національного агентства з реальною можливістю виконувати покладені на нього функції (достатня організаційно-матеріальна база та кадровий ресурс).

Подання проекту плану заходів з реалізації закону щодо здійснення ефективного управління коштами та майном, на які накладено арешт у кримінальному провадженні:

Відповідальним за виконання цього завдання визначено Міністерство економічного розвитку і торгівлі України.

Крім того, в порядку інформування повідомляємо, що Міністерством юстиції України спільно з Генеральною прокуратурою України, народними депутатами України та експертами розроблено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення стягнення в дохід держави необґрунтованих активів», який 20 вересня 2016 року було внесено Кабінетом Міністрів України на розгляд Верховної Ради України (реєстр. № 5142).

02 листопада 2016 року Комітетом Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя прийнято рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти вказаний законопроект у першому читанні за основу.

Однак 08 грудня 2016 року на засіданні Верховної Ради України вказаний проект Закону не отримав необхідної кількості голосів народних депутатів України із запропонованих рішень на його підтримку та вважається відхиленим.

Подання до Кабінету Міністрів України плану заходів з реалізації Закону України "Про Державне бюро розслідувань" та створення відповідної міжвідомчої робочої групи

Згідно з пунктом 3 позиції «Створення та забезпечення ефективного функціонування Державного бюро розслідувань» таблиці «Кроки, які планується здійснити до кінця року» підрозділу 7 «Антикорупційна реформа» розділу V Плану пріоритетних дій Уряду на 2016 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 травня 2016 р. № 418-р, Міністерство юстиції визначено відповідальним за розроблення та подання Кабінетові Міністрів України проектів нормативно-правових актів, необхідних для початку діяльності Державного бюро розслідувань.

Так, на виконання вищезазначеного завдання Мін'юстом було розроблено та подано на розгляд Кабінету Міністрів України:

проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державне бюро розслідувань», який спрямований на удосконалення правових засад діяльності ДБР з метою забезпечення початку його діяльності;

проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Типового порядку проведення відкритого конкурсу для призначення на посади

у Державному бюро розслідувань», спрямований на реалізацію частини третьої статті 14 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» та забезпечення рівних і прозорих умов проведення конкурсу на зайняття посад у Державному бюро розслідувань та його територіальних органах, крім керівних посад цього органу, на які вже проводиться конкурс відповідно до положень цього Закону;

проект постанови Кабінету Міністрів України «Питання Ради громадського контролю при Державному бюро розслідувань», спрямований на реалізацію положень частини другої статті 28 Закону України «Про Державне бюро розслідувань».

На сьогодні Міністерством юстиції також здійснюються заходи щодо виконання завдань з підготовки інших нормативно-правових актів, необхідних для забезпечення діяльності Державного бюро розслідувань, реалізація яких можлива після прийняття відповідних змін до Закону України «Про Державне бюро розслідувань».

Проведення аналізу практики застосування положень Кримінального і Кримінального процесуального кодексів України, проведення аналізу практики застосування положень Кримінального і Кримінального процесуального кодексів України щодо застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру, підготовка пропозицій щодо удосконалення законодавства та практики його застосування відповідно до міжнародних стандартів, забезпечення розроблення методичних матеріалів щодо застосування заходів кримінально-правового характеру до юридичних осіб, проведення аналізу законодавства України та практики його застосування в частині відповідності Конвенції Організації економічної співпраці та розвитку про боротьбу з хабарництвом іноземних посадових осіб у міжнародних комерційних операціях та стандартам Робочої групи Організації економічної співпраці та розвитку з боротьби з хабарництвом в міжнародних комерційних операціях

23 травня 2013 року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України стосовно відповідальності юридичних осіб» (далі – Закон), який набрав чинності 27 квітня 2014 року. Закон запроваджує механізм застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру за злочини, пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, хабарництвом, зловживання впливом (статті 209, 306, частини перша і друга статей 368³, 368⁴, статті 369, 369² Кримінального кодексу України).

Законом передбачена відповідальність юридичних осіб у виді санкцій кримінально-правового характеру (штрафи, конфіскація майна та ліквідація юридичної особи) за правилами кримінального судочинства. Йдеться, зокрема, про здійснення провадження щодо юридичної особи з обов'язковим залученням представника юридичної особи, надання йому всіх доказів у справі щодо юридичної особи, ґрунтовну процедуру судового розгляду, що досягається, серед іншого, забезпечення процесуальної рівності та змагальності сторін у кримінальному судочинстві шляхом наданням рівних можливостей сторонам у збиранні доказів та надання їх безсторонньому суду тощо.

У цьому зв'язку інформуємо, що 23 червня 2015 року за підтримки Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) в м. Києві відбувся експертний семінар на тему «Відповідальність юридичних осіб за

корупційні правопорушення: впровадження, практика застосування, виклики та рішення». Участь у цьому семінарі взяли участь практичні працівники системи кримінальної юстиції – слідчі, прокурори і судді усіх рівнів.

Результати обговорення під час цього семінару свідчать про відсутність з моменту набрання Законом чинності не лише судових рішень щодо застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру, а й розпочатих органами досудового розслідування проваджень стосовно юридичних осіб щодо застосування таких заходів.

Проект ОЕСР з протидії корупції в Україні спільно з Міністерством юстиції, Верховним Судом України, Генеральною прокуратурою України та правоохоронними органами продовжить роботу в напрямку практичної імплементації відповідних законодавчих норм та забезпечення їх ефективного застосування.

Проведення у 2015 роках опитування населення з метою виявлення динаміки у сприйнятті корупції; проведення комплексу заходів, спрямованих на підвищення рівня правової свідомості населення, зокрема в частині обізнаності громадян щодо своїх прав і свобод, механізму їх реалізації та правових способів захисту

З метою виконання зазначених заходів Міністерством юстиції листом від 30 червня 2015 року № 10.2-48/990 доручено начальникам головних територіальних управлінь юстиції в областях та місті Києві підготувати власні плани заходів, спрямовані на підвищення рівня правової обізнаності громадян щодо своїх прав і свобод, механізму їх реалізації та правових способів захисту з метою зміни суспільних уявлень про корупцію та забезпечити їх виконання.

Так, відповідно до затверджених планів заходів щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015-2017 роки територіальними органами юстиції здійснюється робота з організації виступів у засобах масової інформації.

Протягом звітного періоду 2016 року територіальними управліннями юстиції здійснено понад 350 виступів у засобах масової інформації, спрямованих на підвищення рівня правової свідомості населення, зокрема, в частині обізнаності громадян щодо своїх прав і свобод, механізму їх реалізації та правових способів захисту з метою зміни суспільних уявлень про корупцію.

Зокрема, працівниками Головного територіального управління юстиції у Вінницькій області проведено 2 правоосвітніх заходи для працівників 2 підприємств на теми «Досвід зарубіжних країн у боротьбі з корупцією», «Корупція – це державний злочин»; працівниками Головного територіального управління юстиції у Дніпропетровській області здійснюються виступи в рамках роботи рубрики «Правовий час» Дніпропетровського обласного радіо з питань підвищення рівня правової свідомості населення, зокрема, в частині обізнаності громадян щодо своїх прав і свобод, механізму їх реалізації та правових способів захисту з метою зміни суспільних уявлень про корупцію; головним спеціалістом з питань запобігання і виявлення корупції Головного територіального управління юстиції у Житомирській області по обласному радіомовленню в передачі «Право» та по FM радіомовленню «Житомирська хвиля» були роз'яснені питання щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні; начальник Головного територіального управління у Полтавській області виступила в ефірі радіопроеграми «В межах закону» філії НТКУ «Полтавська регіональна дирекція «Лтава» щодо основних

засад антикорупційного законодавства України; спеціалістом сектору з питань запобігання і виявлення корупції Головного територіального управління юстиції в Одеській області здійснено виступ в студії ТК «Репортер» на тему «Роль юстиції в системі запобігання та виявлення корупції в Україні»; начальник Головного територіального управління юстиції у Полтавській області виступила в Обласному комунальному інформаційному агентстві «Новини Полтавщини» щодо запобігання проявів корупції; в засобах масової інформації Тернопільської області опубліковано статтю на тему «Участь громадськості в заходах щодо запобігання корупції»; завідувачем сектору з питань запобігання корупції Головного територіального управління юстиції у Харківській області здійснено виступ на телебаченні на каналі «ОТБ» в програмі «про Закон» щодо питань запровадження системи е-декларування майна чиновників, та в ефірі Харківського обласного радіо на тему «Особливості впровадження електронного декларування майна і доходів держпосадовців в Україні»; працівниками Головного територіального управління юстиції у Херсонській області здійснено виступи на ХОДТРК «Скіфія» на теми «Відповідальність за корупційні правопорушення», «Запобігання виникнення конфлікту інтересів», «Державно-правовий механізм протидії корупції»; завідувач сектору з питань запобігання та виявлення корупції Головного територіального управління у Хмельницькій області взяв участь у суспільно-політичному ток-шоу «Сцена» на тему «Запобігання та протидія корупції на Хмельниччині» та у телепрограмі «Сцена» ХОДТРК «Поділля-центр»; головним спеціалістом сектору з питань виявлення та запобігання корупції Головного територіального управління у Хмельницькій області у газеті «Летичівська газета» опубліковано статтю на тему: «Національне агентство з питань запобігання корупції – на шляху до розвитку»; в газеті «Юстиція Буковини» опубліковано статтю провідного спеціаліста відділу систематизації законодавства, правової роботи та правової освіти управління реєстрації нормативно-правових актів, правової роботи та правової освіти Головного територіального управління юстиції у Чернівецькій області на тему: «Принципи запобігання та протидії корупції», по Філії національної телерадіокомпанії України «ЧРД» здійснено виступ провідного спеціаліста відділу систематизації законодавства, правової роботи та правової освіти управління реєстрації нормативно-правових актів, правової роботи та правової освіти Головного територіального управління юстиції у Чернівецькій області на тему: «Перевірки організації роботи із запобігання і виявлення корупції в державних органах»; в газеті Головного територіального управління юстиції у Чернігівській області «Юстиція Чернігівщини» опубліковано статтю «Участь громадськості в заходах щодо запобігання корупції» тощо.

Перший заступник Міністра

Наталія СЕВОСТЬЯНОВА

